

következetesség és okosság. A jellem megalakulására három tényező van döntő befolyással: a család, az iskola, az élet. Tulajdonképen az élet az, mely a jellemet fölépíti, de hogy ezt megtehesse, a családnak és iskolának meg kell vetni hozzá az alapot összhangzatos nevelés által. A jellemképzés — az értekezés szerint — három pontban foglalható össze: 1. Erősíteni kell a lélekben egy erkölcsi főelv körül az erkölcsi elveket. 2. Fegyelmezni kell az akaratot ezeknek szolgálatára. 3. Fejlesztteni kell külön-külön a jellem felsorolt tulajdonságait. — E három feladat külön-külön való fejtegetésének van szentelve a dolgozat további három fejezete ilyen címekkel: 1. az elvek képzése; 2. az akarat képzése és 3. a jellem tulajdonságainak képzése. E fejtegetések a tárgy komoly átgondolásának eredményei gyanánt tűnnek fel, meglátszik rajtuk az alaposágra való törekvés, mely azonban mégsem hatol eléggé a dolgok mélyére. E fejtegetéseknek legszebb vonása a vallásosság alaphangja, mely bennük erősen megszólal. Az előadásmód helyenként nemes, de sokszor bombasztba csap át.

6. *Néhány szó a szüléknek.* Irta Antolik Károly. (Pozsonyi fő-reáliskola.) E «nehány szó» figyelmezteti a szüléket, hogy gyermekeik érdekében forduljanak gyakran a tanári testülethez, hogy ne terheljék túl gyermekeiket mindenféle mellékfoglalkozással (zenével vagy mással), ne engedjék meg gyermekeiknek, hogy sokat és válogatás nélkül olvasanak stb. Antolik szerint az ugynevezett «ifjúsági olvasmányok» csak 16—18 éves ifjakkal engedhetők meg — nagyon szeretném tudni, melyek azok az ú. n. ifjúsági olvasmányok, melyeket a fiuk kezébe csak 16 éves korukban szabad adni. Tán a Robinsonra, vagy Cooper könyveire, vagy az ifjúság számára átírt utleírásokra gondol Antolik úr? Gondolja meg csak, hogy 16—18 éves ifjakat emleget, tehát olyanokat, kik már-már egyetemre készülnek, s ezeket akarja-e lenyomni a gyermeklecture niveaujára? Parænetikus mondásai ezen mindenestre bölcs, de nagyon is általános tételben culminálnak: «Fejlesztjük gyermekeinkben mindenekelőtt a jellemet!» De hogyan történjék e fejlesztés, erről kissé többet lehetett volna szólni a p. t. szüléknek. Bizony nem csoda, ha ilyen néhány szó, a mikor oly nagyon általános és ezért coneret, tanulságos tartalomban szegény. — csak a pusztaságban elhangzó szó marad minden foganat nélkül.

7. *A tragikum, mint jellemképző eszköz.* Irta dr. Káplány Antal. (Szentesi városi gymnasium.) A kilencz lapnyi értekezés tulajdonképen csak folytatása egy az 1891/92-diki értesítőben közölt dolgozatnak. Miután az író dolgozatának első, bevezető részében a tragikum mibenlétét fejtegette volt, ez évi értekezésének az a feladata, hogy megvizsgálja, «miképen válik a tragikum a jellemképzés hatalmas eszközévé». Megmutatja egynehány példán, (de nem methodikus tárgyalás mene-